

'Teruggekeerd naar het Huis van de Vader'

Het grote en genereuze hart van de Johannes Paulus II hield zaterdag 2 april om 21.37 uur op met te kloppen voor de wereld.

EWOUT KIECKENS

Het is even voor tieners als mgr. Sandri op de trappen van de Sint-Pieter plechtig zegt dat de "Heilige Vader is teruggekeerd naar het Huis van de Vader". Dan volgt er een stilte van de honderdduizend mensen op het Sint-Pietersplein. De stilte van het gebed.

De doodsklok van de Sint-Pieter luidt langdurig en vult met zijn diepe geluid het Sint-Pietersplein. Daar heerst na de aankondiging dat de paus gestorven is een gevoel dat het midden houdt tussen ongelof en verdriet. Niemand lijkt te willen geloven dat de paus er na een pontificaat van ruim 26 jaar niet meer is. Dan klatert er een applaus op. Het komt aarzelend op gang maar zwelt aan tot een warme golf van dankbaarheid. Maar het stopt ook weer abrupt. Nu komen de tranen. "Het maakt niet uit dat we erop waren voorbereid", zegt een jongeman op het plein, verwijzend naar het feit dat de paus al ruim twee dagen op sterven ligt. "Het verdriet is hetzelfde." Twee jonge meisjes omarmen elkaar terwijl hun tranen zich vermengen. Een moeder ondersteunt haar kind, dat met haar hoofd schokjes maakt van verdriet. Overal op het

plein klinken nu ook de piepjes van binnenkomende sms-berichten. Langzamerhand weet de hele wereld van het overlijden van de grootste man van de twintigste eeuw of de held van onze tijd, of welke bijnaam Johannes Paulus in de necrologieën ook krijgt.

Pausboys

Sinds donderdagnacht wordt het Sint-Pietersplein onafgebroken bevolkt door gelovigen, veelal jongeren, zogenaamde pausboys, jonge katholieken die al dan niet volgeling zijn van een katholieke beweging. Jongeren die zijn opgegroeid met Johannes Paulus II. Velen zijn na 1978 geboren en weten niet anders dan dat Karol Wojtyła paus is. Hun gebeden, hun gezang en hun aanmoedigingen moet Johannes Paulus II in zijn laatste pijnlijke dagen hebben gehoord. Daarom ook zijn zijn laatste woorden gericht aan hen, de jongeren. De laatste boodschap van de paus, uitgedrukt met hand- en mondbewegingen luidde: "Ik heb jullie gezocht, jullie zijn tot me gekomen, en daarvoor dank ik jullie." De pausboys, maar ook veel ouderen, zieken, maar vooral veel Romeinen kwamen met hon-

De paus ophaeard in de Clemenzaal in het Vaticaan.

derduizenden naar het Sint-Pietersplein vanaf het moment dat Johannes Paulus II op donderdag 31 maart in een gezondheidscrisis belandde. Dezelfde avond ontving de paus de ziekenzalving en het viaticum, de laatste communie. Na de zaterdagmiddag van acht uur, die de paus volgde in zijn kamer, ontving hij voor de tweede keer de ziekenzalving en het viaticum. Kort daarop, maar met de blik op het beroemde raam waar hij ruim een kwart eeuw lang op zondag het angelusgebed reciteerde, roept de Heer hem.

Droefenis

Op het Sint-Pietersplein weten de gelovigen het nog niet, want ze hopen op herstel - misschien tegen beter weten in. In de mensenmassa zijn er nauwelijks spandoeken, vlaggen of posters, wat gebruikelijk was ten tijde van de bijvoorbeeld de Wereldjongerendagen. Toch steken bij een van de twee fontein twee borden boven de menigte uit. Daarop staat een Maria-afbeelding die met haar voeten op een wereldbol staat. Het is de Vrouwe van alle Volkeren. De borden worden vastgehouden door twee vrouwen uit Rome. "De paus stapt net zoals Christus niet van het kruis. De paus is niet teruggetreden, ook al wilden veel mensen dat wel", zegt een van hen. "De boodschap van de Madonna is sterk. Zij heeft geleden voor haar zoon, zoals wij voor de paus lijden."

Iets verderop drukken andere Romeinen hun droefenis uit. Dit is een paus die altijd bij ons was," zegt 39-jarige Sabrina. "Dit is een buitengewone paus geweest", meent Marco die naast haar staat. De moeder van een familie zegt dat de paus in de hemel is of "hoe dan ook in een mooie plek waar hij het goed heeft en waar hij aan ons denkt die hier zijn gebleven". Een paar meter verderop staat een groep jongeren, sommigen met een piercing, een ander met ras-

Het waren vooral jongeren die op het Sint-Pietersplein de nacht van vrijdag op zaterdag wakend doorbrachten.

tahaar. "We zijn linkse pacifisten en we hebben altijd deelgenomen aan de vredesmarsen. Deze paus was altijd met ons." Aan de rand van het plein zitten twee Amerikanen met een kaarsje in hun hand. De man houdt de hand vast van zijn vrouw. Hij prevelt, mogelijk een gebed, zij kijkt maar naar omhoog. Daar, naar de drie vensters van de pauselijke residentie in het apostolisch paleis, dat sinds de aankondiging van de dood van de paus is verlicht. Net zoals in 1962, toen de ziel van Johannes XXIII zijn lichaam verliet. Wat later heft een groep van pausboys de zo vaak gehoorde yell aan "Johannes Pauulus!" "We

zingen omdat de paus ons altijd heeft gevraagd voor hem te zingen", zegt een jonge padvinder. Een priester naast hen, ook al een jonge man, zingt wat toonloos het magnificat. "We begeleiden de paus in zijn eerste stappen naar de hemel."

Nationale rouw

Op de Italiaanse televisie worden intussen de programma's van alle zeven nationale omroepen onderbroken. De Italiaanse president, Carlo Azeglio Ciampi, spreekt het volk toe. Hij is zeer bedroefd en verhaalt over de bijzondere verhouding die hij had met Johannes Paulus II. Niet eerder in de geschiedenis van de Italiaanse televisie is zoiets gebeurd. "Ik ben mijn vader kwijtgeraakt", zegt hij. Dan zegt nog iets heel moois: "Mijn vrouw en ik zullen

ons altijd zijn blik herinneren." Hij kondigt een periode van drie dagen van nationale rouw aan. Iets later komt ook George Bush met zijn verklaring. Hij noemt de paus een held. In Italië wordt op de staatsomroep RAI sinds donderdagavond geen reclame meer uitgezonden. Alle sportwedstrijden zijn in het voetbalgekke Italië voor het weekend afgelast. De normaal efficiënte internetsite van het Vaticaan is dan al een tijdje uit de lucht. Wel gaan de regionale verkiezingen door, die op zondag en maandag (3 en 4 april) gepland waren, maar de agressieve verkiezingscampagne is sinds donderdag abrupt gestopt. Ook in de gevangenis van Rome wordt gerouwd. Op vrijdag hieven vele gevangenen een gebed aan. "De gevangenen danken de paus en hopen dat hij nog lang bij

ons blijft", had Evelino Loi van de vereniging van niet-geweldadige gevangenen gezegd. De linkse toneelschrijver en Nobelprijswinnaar Dario Fo vertelt dat met de dood van de paus de laatste pacifist van de wereld is heengegaan. De Dalai Lama laat weten dat de paus en hij zeer op elkaar lijken omdat "we beiden hebben geleden onder het communisme". Wie in de wereld ziet niet met lede ogen aan dat de 'paus van Rome' is heengegaan?

Uitvaart

Met de dood van een paus krijgen we een andere paus, zoals het gezegd is in Rome luidt. Joachim Meisner, aartsbisschop van Keulen, kan al melden dat de volgende paus de Wereldjongerendagen gaat bezoeken die in Lees verder op pagina 23

**President Ciampi:
'Ik ben mijn vader
kwijtgeraakt'**